

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 30 november 2010

inzake de ratificatie of implementatie van een Overeenkomst betreffende Postale Betalingsdiensten (CON/2010/85)

Inleiding en rechtsgrondslag

Negentien lidstaten¹ besloten tot ondertekening van de Overeenkomst betreffende Postale Betalingsdiensten van 12 augustus 2008 zoals opgesteld door het 24ste Congres van de Wereldpostunie (hierna ‘de Overeenkomst’). Tot op heden is de Europese Centrale Bank (ECB) niet geraadpleegd inzake enige van de nationale ontwerpen van wettelijke bepalingen tot ratificatie of implementatie van de Overeenkomst. Weliswaar heeft een aantal van de betrokken lidstaten de Overeenkomst al geratificeerd, maar de meesten nog niet.

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en het tweede streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen², aangezien het voorstel grensoverschrijdende betalingsinstrumenten betreft.

Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd. Het is gericht tot de bevoegde nationale autoriteiten van de 19 lidstaten die overeenkwamen de Overeenkomst te ondertekenen (hierna de ‘betrokken lidstaten’). De ECB verwacht dat de ontwerpen van wettelijke bepalingen tot ratificatie van de Overeenkomst in de betrokken lidstaten nagenoeg identiek zullen zijn. Derhalve verwacht de ECB niet te worden geraadpleegd inzake enige ontwerpen van wettelijke bepalingen die onderwerp zijn van dit eigen-initiatief advies. De ECB behoudt zich het recht voor aanvullende opmerkingen te maken ten aanzien van specifieke nationale ontwerpen van wettelijke bepalingen die verder strekken dan het ratificeren van de Overeenkomst, waarover de ECB afzonderlijk kan worden geraadpleegd.

1. Doel van de Overeenkomst

- 1.1 De Overeenkomst verplicht de ondertekenende partijen hun uiterste best te doen om te verzekeren dat op zijn minst een van de volgende postale betalingsdiensten op hun grondgebied wordt verleend: postwissel in contanten, assignatiepostwissel, stortingspostwissel of postoverschrijving.

¹ België, Bulgarije, de Tsjechische Republiek, Duitsland, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Italië, Cyprus, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije.

² PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42.

De Overeenkomst stipuleert inhoudelijke regels die van toepassing zijn op papieren postwissels, alsook op niet-papieren postwissels, zoals elektronisch of anderszins verstuurd wissels. Deze inhoudelijke regels adresseren bijvoorbeeld elektronische gegevensuitwisseling, de postwisselverwerking, onderzoek en de aansprakelijkheidsregeling

- 1.2 Door de Postal Operations Council in 2008 en 2009 herziene regelingen maken deel uit van de Overeenkomst en stipuleren de implementatie van de Overeenkomst.

2. Algemene opmerkingen

- 2.1 De ECB merkt op dat de Overeenkomst en Richtlijn 2007/64/EG³ elkaar overlappen inzake fundamentele juridische aspecten zoals de aansprakelijkheid van verleners van postale diensten of het tijdstip van onherroepelijkheid van een postwissel.
- 2.2 In deze context verklaarden de betrokken lidstaten bij de ondertekening van de door het 24ste Congres van de Wereldpostunie aangenomen rechtshandelingen dat hun landen uitvoering zullen geven aan de door het Congres aangenomen rechtshandelingen, zulks overeenkomstig hun verplichtingen uit hoofde van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT) van de Wereldhandelsorganisatie. De tekst van de Verklaring strookt met de tekst van artikel 4.3. van het Verdrag betreffende de Europese Unie dat onder meer bepaalt dat, ‘De lidstaten treffen alle algemene en bijzondere maatregelen die geschikt zijn om de nakoming van de uit de Verdragen of uit de handelingen van de instellingen van de Unie voortvloeiende verplichtingen te verzekeren.’ En dat ‘de lidstaten ... zich onthouden van alle maatregelen die de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie in gevaar kunnen brengen’.
- 2.3 De ECB is van mening dat de betrokken lidstaten die de Verklaring hebben ondertekend, opnieuw bevestigen dat zij gehouden zijn uitvoering te geven aan enige bepaling van de Overeenkomst, zulks overeenkomstig hun verplichtingen uit hoofde van de Verdragen. Dus ook aan uit secundaire wetgeving voortvloeiende verplichtingen, zoals Richtlijn 2007/64/EG. Nationale rechterlijke instanties kunnen uiteindelijk de waarde van de Verklaring toetsen, terwijl lidstaten bij het aangaan van internationale verplichtingen krachtens artikel 351 van het VWEU hun verplichtingen uit hoofde van de Verdragen moeten naleven. Het Hof van Justitie van de Europese Unie bevestigde dit in een vonnis van 2009, ‘De tweede alinea van artikel 307 EG verplicht de lidstaten met alle passende middelen onverenigbaarheid met communautaire wetgeving van aan de toetreding voorafgaande afgesloten overeenkomsten op te heffen. Die bepaling stipuleert dat lidstaten gehouden zijn elkaar, indien toepasselijk, te dien einde bij te staan en, indien toepasselijk, een gemeenschappelijk standpunt in te nemen’.⁴ Aangezien deze verplichting ook geldt voor door een lidstaat voorafgaande aan toetreding tot de Unie afgesloten internationale overeenkomsten, geldt

³ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EEG, 2002/65/EEG, 2005/60/EG en 2006/48/EG en houdende intrekking van Richtlijn 97/5/EG van de Raad (PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1).

⁴ Zaak C-118/07 *Commissie v Finland* [2009] ECR 10889, paragraaf 28.

een dergelijke verplichting uiteraard voor na toetreding afgesloten internationale bilaterale of multilaterale overeenkomsten.

3. Specifieke opmerkingen

Schrapping van de definitie van 'postwissels' in de Overeenkomst

3.1. In de context van de verwijzing in Richtlijn 2007/64/EG⁵ naar postwissels zoals vastgelegd door de Wereldpostunie, wijst de ECB erop dat de 2008-versie van de Overeenkomst postwissels niet definieert, zulks in tegenstelling tot de eerdere versie van de in 2004 afgesloten Overeenkomst, die gold toen Richtlijn 2007/64/EG werd aangenomen. Om deze kwestie te adresseren en rechtszekerheid te verzekeren, wijst de ECB erop dat nationale implementatiemaatregelen 'postwissels' moeten definiëren, en niet slechts moeten verwijzen naar 'postwissels', zoals door de Wereldpostunie gedefinieerd.

Onverenigbaarheid tussen de Overeenkomst en Richtlijn 2007/64/EG

3.2 Met name wijst de ECB hierna op een aantal onverenigbaarheden tussen de Overeenkomst en Richtlijn 2007/64/EG.

3.2.1 Ten eerste is de definitie van het tijdstip van onherroepelijkheid van een wissel in twee rechtsinstrumenten niet gelijklopend. De Overeenkomst⁶ definieert het tijdstip van onherroepelijkheid van een wissel als het moment waarop de begunstigde wordt betaald of diens rekening wordt gecrediteerd, terwijl volgens Richtlijn 2007/64/EG⁷ de wissel onherroepelijk is, nadat de betalingsdienstverlener van de betaler de wissel heeft ontvangen.

3.2.2 Ten tweede, luidens de Overeenkomst⁸ dienen claims te worden ingediend binnen een periode van zes maanden vanaf de dag die volgt op de dag waarop de postwissel werd aanvaard. De uiterste termijn en het uitgangspunt ervan verschillen in de Overeenkomst en Richtlijn 2007/64/EG die stipuleert dat kennisgeving van een niet-toegestane of foutieve betalingstransactie uiterlijk 13 maanden naar de vervaldatum van de debitering dient te geschieden⁹.

3.2.3 Tenslotte verschillen reikwijdte en duur van de aansprakelijkheid. Luidens de Overeenkomst¹⁰, is de aanbieder van postale betalingsdiensten aansprakelijk tot de postwissel werd betaald of de rekening van de begunstigde werd gecrediteerd. Een exoneratie van aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder geldt ingeval van een vertraagde uitvoering van de dienst¹¹. Richtlijn 2007/64/EG omvat deze exoneratie niet, maar bepaalt dat de betalingsdienstaanbieder van de

⁵ Artikel 3, onder g), sub vii) bevat deze verwijzing in de lijst betreffende de negatieve werkingssfeer van de richtlijn; papieren postwissels zoals door de Wereldpostunie gedefinieerd vallen buiten de werkingssfeer van de richtlijn.

⁶ Artikel 2.27 en artikel 6 van de Overeenkomst.

⁷ Artikel 66 van Richtlijn 2007/64/EG.

⁸ Artikel 19.1 van de Overeenkomst.

⁹ Artikel 58 van richtlijn 2007/64/EG.

¹⁰ Artikel 20 van de Overeenkomst.

¹¹ Artikel 22.1.1. van de Overeenkomst.

begunstigde ten overstaan van de begunstigde aansprakelijk is voor de correctie uitvoering van de betalingstransactie¹².

3.2.4 De ECB acht het belangrijk dat iedere betrokken lidstaat verzekert dat de ratificatie van de Overeenkomst de toepassing van de betrokken relevante nationale regels tot uitvoering van Richtlijn 2007/64/EG niet in gevaar brengt en indien nodig dienaangaande passende maatregelen treft.

Dit Advies wordt op de website van de ECB gepubliceerd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 30 november 2010.

[getekend]

De President van de ECB

Jean-Claude TRICHET

¹² Artikel 75 van Richtlijn 2007/64/EG.